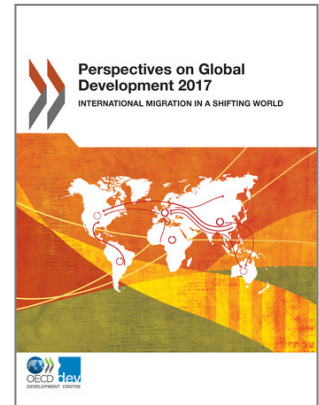

OECD *Multilingual Summaries* Perspectives on Global Development 2017 International Migration in a Shifting World

Summary in Greek

Read the full book on: [10.1787/persp_glob_dev-2017-en](https://doi.org/10.1787/persp_glob_dev-2017-en)

Προοπτικές για την παγκόσμια ανάπτυξη 2017 Η διεθνής μετανάστευση στο μεταβαλλόμενο κόσμο

Περίληψη στα ελληνικά

Οι παγκόσμιες οικονομικές εξελίξεις εντείνουν τις μεταναστευτικές ροές

Το 2015 περίπου 243 εκατομμύρια άνθρωποι ζούσαν σε άλλη χώρα από τη χώρα γέννησής τους, δηλαδή το 3,3% του παγκόσμιου πληθυσμού, έναντι του 2,7% το 1995. Η μετατόπιση της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας προς τις αναπτυσσόμενες χώρες (χώρες χαμηλού και μέσου εισοδήματος) κατά τις δύο περασμένες δεκαετίες δε συνοδεύτηκε από τη στροφή των μεταναστευτικών ροών προς αυτές τις χώρες. Στην παρούσα έκθεση διερευνάται ο αντίκτυπος της μετατόπισης του πλούτου στη μετανάστευση με τη χρήση μίας νέας τριμερούς ταξινόμησης των χωρών. Από τη διερεύνηση αυτή προκύπτει ότι οι μετανάστες αντιθέτως προσελκύονται όλο και περισσότερο από τις παραδοσιακές, υψηλού εισοδήματος, χώρες προορισμού. Κατά την περίοδο 1995-2015 το ποσοστό των μεταναστών προς τις χώρες αυτές αυξήθηκε κατά 13 εκατοστιαίες μονάδες φτάνοντας σχεδόν τα δύο τρίτα του παγκόσμιου συνόλου. Επιπρόσθετα, η οικονομική ανάπτυξη στις αναπτυσσόμενες χώρες εντείνει τις διεθνείς μεταναστευτικές ροές, καθώς περισσότεροι άνθρωποι απέκτησαν τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους για να μεταναστεύσουν.

Οι προορισμοί αυτοί ελκύουν τους ανθρώπους όχι μόνο λόγω των υψηλότερων εισοδημάτων, αλλά επίσης λόγω του υψηλότερου επιπέδου ευημερίας. Παρά την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σε πολλές αναπτυσσόμενες οικονομίες, το εισοδηματικό χάσμα με τις χώρες υψηλού εισοδήματος διευρύνεται και οι διαφορές στην ευημερία παραμένουν μεγάλες. Τα δίκτυα μεταναστών (οικογένεια, φίλοι και κοινότητες) που διαμένουν ήδη στις παραδοσιακές χώρες προορισμού επίσης συμβάλλουν στον περιορισμό του κόστους της μετανάστευσης, επιφέροντας μεγαλύτερη συγκέντρωση σε μερικούς προτιμώμενους προορισμούς.

Οι δημόσιες πολιτικές επίσης επηρεάζουν τη μετανάστευση. Ένα ευρύ φάσμα πολιτικών, πέρα από τις μεταναστευτικές, ασκούν επίδραση στις ροές και τις μορφές μετανάστευσης, συχνά με περίπλοκους τρόπους. Η κατανόησή τους είναι καίριας σημασίας για τη μεγιστοποίηση των ωφελειών και την ελαχιστοποίηση του κόστους της μετανάστευσης τόσο για τις χώρες προέλευσης και προορισμού όσο και για τους ίδιους τους μετανάστες.

Μολονότι οι περισσότεροι διεθνείς μετανάστες μετακινούνται οικειοθελώς, κάποιοι αναγκάζονται να φύγουν λόγω ένοπλων συρράξεων ή βίας. Έως τα τέλη του 2015 ο αριθμός των προσφύγων ανήρθε συνολικά σε 16,1 εκατομμύρια. Σε αντίθεση με άλλους διεθνείς μετανάστες, οι περισσότεροι πρόσφυγες (87%) φιλοξενούνται σε αναπτυσσόμενες χώρες.

Καθιστώντας τη μετανάστευση κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης

Η διεθνής μετανάστευση αποτελεί ευκαιρία για τις χώρες προέλευσης και προορισμού και για τους ίδιους τους μετανάστες. Εντούτοις, τα οφέλη από τη μετανάστευση δεν έχουν ακόμη γίνει πλήρως αντιληπτά και θα πρέπει να γίνουν περισσότερα για να αξιοποιηθούν οι ωφέλειες από την αυξανόμενη διεθνή κινητικότητα. Δεδομένου ότι τα άτομα που επιθυμούν να μεταναστεύσουν είναι περισσότερα από τα άτομα που μπορούν πραγματικά να το κάνουν, απαιτείται μία προσέγγιση που στηρίζεται σε τρεις άξονες για να διασφαλιστεί ότι η μετανάστευση μπορεί να αποτελέσει κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης.

Πρώτος άξονας: Χάραξη πολιτικών που ενσωματώνουν την αναπτυξιακή διάσταση

Η μετανάστευση δε συνιστά αναγκαία προϋπόθεση για την ανάπτυξη, όμως μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη των χωρών τόσο προέλευσης όσο και προορισμού. Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής πρέπει να εκπονήσουν στρατηγικές μετανάστευσης και ανάπτυξης για να ελαχιστοποιηθεί το κόστος που συνεπάγεται η κινητικότητα των ατόμων και για να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη από την κινητικότητα αυτή.

Στις χώρες προέλευσης, οι στόχοι των πολιτικών συμπεριλαμβάνουν τη μείωση του κόστους των εμβασμάτων και τη διοχέτευσή τους σε παραγωγικές επενδύσεις· την υπαγωγή της διασποράς σε πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη· την επιστροφή και την επανένταξη των μεταναστών· και την παροχή στήριξης στις οικογένειες που μένουν πίσω. Εάν τα υψηλά ποσοστά εκπατρισμού προκαλούν ανησυχίες στις χώρες, τότε θα πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους για τη βελτίωση των εγχώριων συνθηκών και ιδιαίτερα για τη δημιουργία αξιοπρεπών θέσεων εργασίας και για τη βελτίωση της ευημερίας.

Στις χώρες υποδοχής μεταναστών, τα μέτρα συμπεριλαμβάνουν τη βελτίωση της αγοράς εργασίας, τη συρρίκνωση του άτυπου τομέα, τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης και την ενίσχυση των χρηματοπιστωτικών αγορών για τη μεγιστοποίηση των οικονομικών οφελών της μετανάστευσης. Επίσης, την προώθηση της ένταξης και της κοινωνικής συνοχής μέσω της παροχής γλωσσικής κατάρτισης, εκπαίδευσης και επιδομάτων υγείας στους μετανάστες· την προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς στο οποίο ανήκουν· και το σχεδιασμό στρατηγικών ενημέρωσης με στόχο την αλλαγή της στάσης του κοινού απέναντι στη μετανάστευση.

Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής πρέπει να εντάξουν τη μετανάστευση στις αναπτυξιακές τους στρατηγικές λαμβάνοντας υπόψη τη διασύνδεση της μεταναστευτικής πολιτικής με τις άλλες δημόσιες πολιτικές.

Δεύτερος άξονας: Προώθηση της συνοχής των πολιτικών και των θεσμών

Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής πρέπει να επιδιώξουν τη βελτίωση του συντονισμού των δημόσιων πρωτοβουλιών, προκειμένου να αυξηθεί η συμβολή της μετανάστευσης στην ανάπτυξη. Η βελτίωση της συνοχής των πολιτικών μπορεί να συμβάλει στην εξισορρόπηση των συμβιβασμών πολιτικής με τρόπο που λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και την ευημερία όλων των ενδιαφερομένων, ιδίως των μεταναστών.

Για την επίτευξη συνοχής στις πολιτικές και τους θεσμούς σε εθνικό επίπεδο, απαιτείται η θέσπιση μηχανισμών που διευκολύνουν τον ενδοκυβερνητικό συντονισμό, που ενθαρρύνουν τις τοπικές πρωτοβουλίες, δεδομένου ότι οι τοπικές αρχές είναι συχνά στην πρώτη γραμμή των προσπαθειών διαχείρισης της μετανάστευσης, και που προάγουν τη διαβούλευση και τη σύμπραξη με σχετικούς με τη μετανάστευση και την ανάπτυξη μη κυβερνητικούς φορείς.

Οι πολιτικές μίας χώρας ασκούν επίσης επιδράσεις και σε άλλες χώρες. Για παράδειγμα, ο προστατευτισμός στο εμπόριο σε χώρες υψηλού εισοδήματος, ιδιαίτερα στο γεωργικό και τον κλωστοϋφαντουργικό κλάδο, αποτελεί εμπόδιο στην ανάπτυξη των χωρών χαμηλού εισοδήματος και συνεπώς συμβάλλει έμμεσα στην αύξηση των μεταναστευτικών ροών από τις αναπτυσσόμενες χώρες. Κατά συνέπεια, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής πρέπει να λάβουν υπόψη τους αυτούς τους συμβιβασμούς για να βελτιωθεί η συνοχή των πολιτικών.

Τρίτος άξονας: Ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας

Η διεθνής κοινότητα πρέπει να ενισχύσει τους μηχανισμούς συνεργασίας για να αντιμετωπιστούν οι σημερινές και οι μελλοντικές κοινές μεταναστευτικές προκλήσεις.

Οι διμερείς συμφωνίες μπορούν να αυξήσουν τα οφέλη και την αποδοτικότητα της μετανάστευσης. Παραδείγματα αποτελούν οι συμφωνίες θεωρήσεων εισόδου (visa) που αποσκοπούν στην προσαρμογή του αριθμού των χορηγούμενων θεωρήσεων στις μεταβολές που συντελούνται και στις δυο χώρες· οι συμφωνίες πλαίσιο για την αμοιβαία αναγνώριση των δεξιοτήτων και των προσόντων· οι συμπράξεις για την ανάπτυξη δεξιοτήτων· και οι συμφωνίες για τη φορητότητα των συντάξεων.

Για την προώθηση της περιφερειακής κινητικότητας, οι χώρες μπορούν να συμπεριλάβουν την ελεύθερη κυκλοφορία στις περιφερειακές εμπορικές συμφωνίες που συνάπτουν· και οι περιφερειακές υπηρεσίες απασχόλησης μπορούν να παρέχουν στους εργαζομένους πληροφορίες σχετικά με θέσεις εργασίας σε άλλες χώρες.

Η παγκόσμια διακυβέρνηση της διεθνούς μετανάστευσης είναι επί του παρόντος περιορισμένη. Η συμπερίληψη επιδιώξεων που σχετίζονται με τη μετανάστευση στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης θα πρέπει να δημιουργήσει δεσμεύσεις που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο πολυμερούς παρακολούθησης τόσο σε περιφερειακό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Το Παγκόσμιο σύμφωνο για τους πρόσφυγες και το Παγκόσμιο σύμφωνο για την ασφαλή, εύτακτη και νόμιμη μετανάστευση που πρόκειται να εγκριθούν το 2018 θα αποτελέσουν ευπρόσδεκτες προσθήκες στην παγκόσμια δομή διακυβέρνησης.

Η αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης απαιτεί μεγαλύτερη διεθνή αλληλεγγύη. Οι χώρες υψηλού εισοδήματος πρέπει να βοηθήσουν τις χώρες υποδοχής προσφύγων παρέχοντας περισσότερη χρηματοδότηση, καταρτώντας συμφωνίες επανεγκατάστασης και διευρύνοντας την πρόσβαση σε εναλλακτικούς διαύλους για τους πρόσφυγες (π.χ. μετανάστευση εργαζομένων, θεωρήσεις εισόδου για σπουδές).

Η μετανάστευση συνιστά μία σημαντική πτυχή της παγκοσμιοποίησης και θα αποκτήσει μεγαλύτερη βαρύτητα στο μέλλον. Ως εκ τούτου, απαιτούνται καλύτερα δεδομένα, περισσότερη έρευνα και δράσεις πολιτικής που θα στηρίζονται σε αξιόπιστα στοιχεία. Η διεθνής κοινότητα πρέπει να εξεύρει βιώσιμες λύσεις για την αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων που θέτει η αυξανόμενη κινητικότητα των ατόμων. Θα πρέπει επίσης να μεριμνήσει για τη διευθέτηση καταστάσεων που προκαλούν ραγδαία αύξηση του αριθμού απελπισμένων ανθρώπων που προσπαθούν να ξεφύγουν από πολέμους. Πρέπει να γίνουν πολύ περισσότερα για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και για την αξιοποίηση της συμβολής της μετανάστευσης προς αυτήν την κατεύθυνση.

© OECD

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περιλήψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

Διατίθενται δωρεάν στο Ηλεκτρονικό Βιβλιοπωλείο του ΟΟΣΑ www.oecd.org/bookshop

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το Τμήμα Δικαιωμάτων και Μεταφράσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Υποθέσεων και Επικοινωνιών του ΟΟΣΑ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: rights@oecd.org ή μέσω φαξ: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Επισκεφτείτε τον ηλεκτρονικό μας κόμβο www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2016), *Perspectives on Global Development 2017: International Migration in a Shifting World*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/persp_glob_dev-2017-en